

PLAN WYNIKOWY DLA KLASY 5

18–23 Plan wynikowy dla klasy 5

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
POLSKA ZA PIASTÓW						
1	Legendarne początki Zagadnienia: • legendy polskie	Uczeń wie, co to jest legenda.	Uczeń zna i potrafi opowiedzieć legendę o Lechu, Czechu i Rusie i o Piaście Kołodziej i Popielu.	Uczeń rozumie znaczenie legend w poznawaniu historii.	Uczeń zna legendy związane ze swoim miejscem zamieszkania.	państwo polskie za Piastów
2	W państwie Mieszka I Zagadnienia: • Gniezno, państwo Mieszka	Uczeń wie, co to jest plemię.	Uczeń zna datę przyjęcia chrztu przez Mieszka I, opowiada, jak wyglądało życie codzienne ludzi w czasach Mieszka I.	Uczeń wymienia przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I, wymienia najważniejsze plemiona żyjące na ziemiach polskich.	Uczeń odróżnia źródła historyczne od legendy.	państwo polskie za Piastów
3	Czasy Bolesława Chrobrego Zagadnienia: • zjazd gnieźnieński	Uczeń wie, kim był święty Wojciech i kto to jest patron.	Uczeń zna datę zjazdu w Gnieźnie i koronacji Bolesława Chrobrego, opowiada o męczeńskiej śmierci św. Wojciecha.	Uczeń pokazuje na mapie ziemie przyłączone przez Bolesława Chrobrego do Polski, wymienia postanowienia zjazdu w Gnieźnie.	Uczeń rozumie znaczenie wykupienia ciała św. Wojciecha przez Bolesława Chrobrego, podejmuje próbę oceny panowania Bolesława Chrobrego.	państwo polskie za Piastów
4	Rozbicie dzielnicowe* Zagadnienia: • Polska dzielnicowa, drogi ku zjednoczeniu, Władysław Łokietek	Uczeń wie, kim był Bolesław Krzywousty oraz Władysław Łokietek i czego dokonali.	Uczeń zna datę koronacji Władysława Łokietka, wie, kim byli Tatarzy, zna legendę o hejnale z Wieży Mariackiej, wie, kim byli Krzyżacy, wyjaśnia, skąd się wzięli w Polsce.	Uczeń zna daty: testamentu Bolesława Krzywoustego, sprowadzenia Krzyżaków do Polski, bitwy pod Legnicą, wymienia przyczyny i skutki rozbicia dzielnicowego, pokazuje dzielnice na mapie.	Uczeń wie, komu przypadły poszczególne dzielnice.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
5	Państwo Kazimierza Wielkiego Zagadnienia: • Akademia Krakowska, uczta u Wierzyńka	Uczeń wie, kim był Kazimierz Wielki.	Uczeń wymienia osiągnięcia Kazimierza Wielkiego, wie, kim był Wierzynek, zna datę założenia Akademii Krakowskiej, opowiada o życiu średniowiecznych żaków.	Uczeń wskazuje na mapie ziemie wchodzące w skład państwa Kazimierza Wielkiego na początku jego panowania i przez niego przyłączone, omawia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.	Uczeń rozumie znaczenie panowania Kazimierza Wielkiego dla historii Polski i potrafi je ocenić, zna najważniejszych absolwentów Akademii Krakowskiej.	państwo polskie za Piastów

* Gwiazdką oznaczono tematy spoza podstawy programowej. Wymagania dotyczące lekcji dodatkowych zależą od tego, czy nauczyciel wyznaczy temat ten jako obowiązkowy czy nadobowiązkowy – wówczas wymagania dotyczyć będą oceny celującej.

6	Koronacja w średniowieczu* Zagadnienia: • lekcja dodatkowa, ciekawostki historyczne	Uczeń rozpoznaje podstawowe regalia.	Uczeń omawia funkcje regaliów.	Uczeń wie, jak wyglądała koronacja w średniowieczu.	Uczeń objaśnia kolejne etapy koronacji w średniowieczu.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
ŻYCIE W ŚREDNIOWIECZU						
7	Życie codzienne w klasztorze Zagadnienia: • zajęcia mnichów, zakon, reguła, ubóstwo	Uczeń wie, co to jest klasztor, wymienia zajęcia zakonników.	Uczeń zna takie pojęcia, jak: opat, relikwie, wymienia elementy średniowiecznego klasztoru, omawia zajęcia zakonników, wymienia średniowieczne zakony, opowiada o przepisywaniu ksiąg.	Uczeń omawia funkcje elementów średniowiecznego klasztoru, wie, kim był św. Benedykt.	Uczeń rozpoznaje mniichów z poszczególnych zakonów po stroju, rozumie znaczenie klasztorów w średniowieczu.	mnisi
8	Rycerze i turnieje Zagadnienia: • zamek średniowieczny i jego mieszkańcy	Uczeń wie, kto to jest paż i giermek, wie co to jest herb, turniej i pasowanie na rycerza, wymienia elementy budowy zamku.	Uczeń potrafi opisać herb, turniej i pasowanie na rycerza, podaje przykładowe zasady kodeksu rycerskiego, opisuje elementy budowy zamku.	Uczeń opowiada o Zawiszu Czarnym, rozumie znaczenie powiedzenia „polegać jak na Zawiszy”.	Uczeń rozumie znaczenie kodeksu rycerskiego.	rycerze
9	Zakony rycerskie* Zagadnienia: • krucjaty, Ziemia Święta, konsekwencje krucjat	Uczeń wie, kim byli Arabowie, co to jest krucjata i krzyżowiec.	Uczeń wskazuje na mapie Ziemię Świętą i Jerozolimę, wie, co to jest islam, zna zakony rycerskie.	Uczeń krótko charakteryzuje religię mułmanów, wymienia przyczyny i skutki wypraw krzyżowych, krótko charakteryzuje zakony rycerskie.	Uczeń dokonuje samodzielnej oceny wypraw krzyżowych.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
10	W cieniu średniowiecznej katedry Zagadnienia: • miasto średniowieczne	Uczeń wie, jak wyglądało miasto w średniowieczu, wie, co to jest ratusz i mieszczanie, wymienia podstawowe zajęcia mieszkańców miast.	Uczeń wskazuje na planie miasta najważniejsze jego elementy: rynek, ulice, kościoły, mury miejskie, wie co to jest jarmark, fosa, cech, rzemieślnicy.	Uczeń różni grupy mieszczan, wymienia ich zajęcia, przedstawia różnice między miastem średniowiecznym i współczesnym.	Uczeń porównuje życie średniowiecznych mnichów, rycerzy i mieszczan.	mieszczanie
11	Style romański i gotycki* Zagadnienia: • cechy stylów romańskiego i gotyckiego – porównanie	Uczeń rozpoznaje budowle w stylu romańskim i gotyckim, wie, kim byli pałnicy i co to są relikwie.	Uczeń wskazuje i nazywa podstawowe cechy stylów romańskiego i gotyckiego.	Uczeń wymienia najważniejsze polskie zabytki sztuki średniowiecznej, opowiada o kulturze średniowiecznej.	Uczeń wymienia zabytki sztuki średniowiecznej, które znajdują się w najbliższej dla ucznia okolicy.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
12	Życie codzienne średniowiecznej wsi Zagadnienia: • warunki życia wsi średniowiecznej	Uczeń wymienia podstawowe zajęcia chłopów w średniowieczu, wie, kto to jest sołtys.	Uczeń wie, jaki był podział pracy między mężczyzn, kobiety i dzieci, opisuje chłopskie domostwa, wymienia podstawowe potrawy średniowiecznych chłopów.	Uczeń wie, jakie miał obowiązki i przywileje sołtys, porównuje wieś średniowieczną ze współczesną, wymienia chłopskie powinności wobec właściciela wsi.	Uczeń porównuje życie średniowiecznych mnichów, rycerzy, chłopów i mieszczan.	chłopi
13	Wikingowie – żeglarze i odkrywcy* Zagadnienia: • lekcja dodatkowa, ciekawostki historyczne	Uczeń wie, kim byli wikingowie.	Uczeń wie, co to jest amulet, draklary i runy.	Uczeń wskazuje na mapie miejsca zamieszkania wikingów oraz ich najważniejsze wyprawy, wymienia elementy stroju wikinga, dostrzega związek między miejscem zamieszkania a sposobem życia.	Uczeń rozumie znaczenie kultury wikingów w rozwoju Europy.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
EUROPA I POLSKA W CZASACH JAGIELLONÓW						
14	Unia dwóch państw Zagadnienia: • Jadwiga, Jagiełło, przyczyny unii z Litwą	Uczeń wie, kim była królowa Jadwiga i Władysław Jagiełło.	Uczeń zna legendę o klamerce królowej Jadwigi, wskazuje na mapie Wielkie Księstwo Litewskie, zna datę zawarcia unii w Krewie.	Uczeń wie, dlaczego królowa Jadwiga zasiadła na polskim tronie, zna herb Litwy i Królestwa Polskiego, wymienia przyczyny i skutki unii polsko-litewskiej.	Uczeń dokonuje samodzielnej oceny unii w Krewie.	Jadwiga i Jagiełło
15	Wielka wojna z Krzyżakami Zagadnienia: • przyczyny i skutki bitwy pod Grunwaldem	Uczeń wie, kim byli Krzyżacy, zna datę bitwy pod Grunwaldem, potrafi odczytać plan bitwy pod Grunwaldem, wie, co to była wojna trzynastoletnia, zna jej datę i skutek.	Uczeń zna przebieg bitwy pod Grunwaldem, opowiada o bitwie pod Grunwaldem.	Uczeń wie, kim byli Kawalerowie Mieczowi, opowiada, jak Krzyżacy założyli swoje państwo, wskazuje na mapie Malbork, Gdańsk, Pomorze Gdańskie, Grunwald, wymienia przyczyny i skutki wielkiej wojny, zna obraz Jana Matejki i wie o powieści Henryka Sienkiewicza.	Uczeń zna znaczenie bitwy pod Grunwaldem.	Jadwiga i Jagiełło

16	Renesans w Europie* Zagadnienia: • powstanie renesansu, Leonardo da Vinci	Uczeń wskazuje na osi czasu okres trwania renesansu w Europie, wie, kim byli Leonardo da Vinci i Michał Anioł.	Uczeń zna i wyjaśnia pojęcia: humanista, renesans, człowiek renesansu, wie, dlaczego renesans rozpoczął się we Włoszech.	Uczeń rozpoznaje najważniejsze dzieła renesansu: kopułę katedry we Florencji, Pietę Watykańską, <i>Monę Lisę</i> , <i>Damę z lasiczką</i> .	Uczeń rozpoznaje najważniejsze dzieła renesansu niepokazane w podręczniku.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
17	Odkrywanie Nowego Świata Zagadnienia: • Krzysztof Kolumb, Nowy Świat, Indianie	Uczeń wie, kim był Krzysztof Kolumb, zna datę odkrycia Ameryki.	Uczeń wie, kim był Ferdynand Magellan, zna datę pierwszej podróży dookoła świata, wymienia przyczyny i skutki odkryć geograficznych, wskazuje na mapie drogę wyprawy Kolumba i Magellana.	Uczeń zna i opisuje kulturę Ameryki prekolumbijskiej, wie, kim był Vasco da Gama, wskazuje na mapie drogę jego wyprawy.	Uczeń samodzielnie dokonuje oceny odkryć geograficznych.	odkrycie Nowego Świata
18	Reformacja* Zagadnienia: • przyczyny reformacji, podział Europy Zachodniej, wojny religijne	Uczeń wie, kim był Marcin Luter, zna datę wystąpienia Marcina Lutra.	Uczeń wie, co to jest reformacja, protestanci, seminarium, odróżnia katolików od protestantów, wymienia podstawowe różnice między wyznaniami.	Uczeń wymienia przyczyny reformacji, wskazuje na mapie największe skupiska katolików i protestantów.	Uczeń wie, kim byli jezuiti.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
19	Wawel królewski złotego wieku Zagadnienia: • dwór Jagiellonów	Uczeń wie, kim był Zygmunt Stary, Zygmunt August, opowiada o życiu codziennym na wawelskim dworze.	Uczeń wie, kim byli Bona Sforza, Jan Kochanowski i Mikołaj Rej, zna i wyjaśnia pojęcie „złoty wiek”, wie, skąd się wzięła nazwa wawelszczyzna.	Uczeń rozpoznaje najważniejsze zabytki architektury renesansowej: krużganki wawelskie i ratusz w Poznaniu, opowiada o życiu codziennym na wawelskim dworze.	Uczeń wie, kim był Stańczyk i rozpoznaje jego wizerunek na obrazie Matejki.	dwór Jagiellonów
20	Astronom, który poruszył Ziemię Zagadnienia: • Mikołaj Kopernik	Uczeń wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik.	Uczeń potrafi opowiedzieć o życiu Mikołaja Kopernika.	Uczeń opowiada o studiach Mikołaja Kopernika, wskazuje na mapie miejsca związane z Mikołajem Kopernikiem, objaśnia teorię heliocentryczną, na przykładowo Kopernika wyjaśnia, kim był w XVI wieku człowiek renesansu.	Uczeń potrafi wyjaśnić, czy Mikołaj Kopernik był Polakiem i dlaczego.	Mikołaj Kopernik
21	Największe wynalazki epoki* Zagadnienia: • lekcja dodatkowa, ciekawostki historyczne	Uczeń wie, co to jest druk.	Uczeń wie, że na początku epoki nowożytnej wynaleziono broń palną, okulary i umocnienia obronne.	Uczeń wymienia skutki wynalazków nowożytnych.	Uczeń dokonuje samodzielnej oceny skutków wynalezienia druku i broni palnej.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
RZECZPOSPOLITA SZLACHECKA						
22	Szlachcic – rycerz i obywatel Zagadnienia: • obowiązki szlachcica wobec państwa	Uczeń, wie, co to jest husaria, pospolite ruszenie i sejmik.	Uczeń wie, skąd się wzięła szlachta i jakie miała obowiązki, zna podział stanu szlacheckiego ze względu na majątek, wie, co to jest trybunał.	Uczeń wie, czym były przywileje, odróżnia senat od izby poselskiej i sejmiku, porównuje sejm dawny ze współczesnym.	Uczeń rozumie znaczenie przywilejów w rozwoju stanu szlacheckiego, dostrzega związek między polityką dawną a współczesną.	polski szlachcic
23	Rzeczpospolita wielu narodów Zagadnienia: • unia lubelska	Uczeń wie, kim był Zygmunt August.	Uczeń zna datę i postanowienia unii lubelskiej, wymienia narodowości zamieszkujące Rzeczpospolitą.	Uczeń wie, kim była Barbara Radziwiłłówna, pokazuje na mapie Koronę i Wielkie Księstwo Litewskie, rozpoznaje świątynie różnych wyznań, opowiada o polskiej tolerancji.	Uczeń pokazuje na mapie ziemie dołączone do Korony, rozumie nazwę Rzeczpospolita Obojga Narodów i wyjaśnia jej znaczenie, wie, czym była konfederacja warszawska.	Rzeczpospolita Obojga Narodów
24	Szlachta wybiera królów Zagadnienia: • elekcja, pole elekcyjne, koronacja, sejm, rząd, prezydent	Uczeń zna pierwszych królów elekcyjnych.	Uczeń wie, dlaczego wprowadzono w Polsce wolną elekcję, zna dokonania pierwszych królów elekcyjnych, zna datę pierwszej wolnej elekcji, wie czym są artykuły henrykowskie, opowiada, jak przebiegała elekcja, wie, kto mógł wybierać króla na elekcji.	Uczeń wie, czego dotyczyły artykuły henrykowskie, wie, co to jest trójpodział władz i rozumie jego znaczenie.	Uczeń porównuje władzę współczesną z dawną, porównuje wybory współczesne z wolną elekcją.	Rzeczpospolita Obojga Narodów
25	Życie codzienne w szlacheckim dworze i jak żyli magnaci?* Zagadnienia: • folwark, pańszczyzna, spichlerz, splaw Wisłą do Gdańska oraz lekcja dodatkowa, ciekawostki historyczne	Uczeń wie, jak wyglądał dwór szlachecki.	Uczeń opowiada, jak wyglądał dwór szlachecki, wie, co to jest pańszczyzna i folwark, omawia wygląd i zasady funkcjonowania folwarku, wie, kim byli flisacy.	Uczeń potrafi wyjaśnić termin „spichlerz Europy”, rozumie znaczenie handlu zbożem dla gospodarki Rzeczpospolitej.	Uczeń *opisuje wygląd magnackiej rezydencji,* wie, kim był Jan Zamoyski, *wymienia podstawowe zajęcia magnatów.	polski szlachcic oraz temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
RZECZPOSPOLITA XVII I XVIII WIEKU						
26	W kraju skrzydlatych jeźdźców Zagadnienia: • potop szwedzki	Uczeń wie, co to jest husaria i jak wyglądał husarz, wie, kim był Jan Kazimierz.	Uczeń wie, kim był Stefan Czarniecki, podaje przyczyny i skutki wojen polsko-szwedzkich, zna datę rozpoczęcia i zakończenia potopu, zna słowa drugiej zwrotki „Mazurka Dąbrowskiego”.	Uczeń potrafi wyjaśnić termin „potop szwedzki”, wie, co to jest unia personalna.	Uczeń zna rodowód Zygmunta III Wazy, rozumie znaczenie obrony Częstochowy, rozumie treść drugiej zwrotki „Mazurka Dąbrowskiego”.	Rzeczpospolita w XVII w.

27	Zwycięstwo pod Wiedniem Zagadnienia: • Jan III Sobieski	Uczeń zna datę bitwy pod Wiedniem.	Uczeń wie, kim byli janczarzy, Tatarzy, wymienia przyczyny i skutki wojen polsko-tureckich, rozpoznaje na ilustracji pałac w Wilanowie, wskazuje bryłę pałacu i ogród.	Uczeń zna datę bitwy pod Cecorą i Chocimiem, potrafi objasnić termin „Lew Lechistanu”, na podstawie planu opowiada o przebiegu bitwy pod Wiedniem, wie, co to jest Wersal.	Uczeń samodzielnie dokonuje oceny udziału Rzeczypospolitej w bitwie pod Wiedniem.	Rzeczpospolita w XVII w.
28	Czasy stanisławowskie* Zagadnienia: • obiady czwartkowe, KEN, Canaletto	Uczeń wie, kiedy powołano Komisję Edukacji Narodowej.	Uczeń wymienia osiągnięcia kulturalne króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, wie, kim byli Marcello Bacciarelli i Canaletto, rozpoznaje na ilustracji Pałac na Wodzie w Łazienkach Królewskich w Warszawie, wie, co to jest oświecenie i klasycyzm.	Uczeń wie, kim był Ignacy Krasicki i Grzegorz Piramowicz, wie, w jakim celu powołano Komisję Edukacji Narodowej, wie, co to jest Szkoła Rycerska i Collegium Nobilium.	Uczeń znajduje analogie między kulturą polską i europejską.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
29	„Witaj majowa jutrztenko...” Zagadnienia: • Konstytucja 3 maja	Uczeń zna dokładną datę uchwalenia pierwszej polskiej konstytucji, potrafi wymienić trzech zaborców.	Uczeń zna datę pierwszego rozbioru, wymienia przyczyny I rozbioru i zwołania Sejmu Czteroletniego, wymienia najważniejsze reformy <i>Konstytucji 3 maja</i> .	Uczeń potrafi wskazać na mapie ziemie zabrane w I rozbiore, wie, co Sejm Czteroletni uchwałił w sprawie mieszczan i dłaczego, wie, dlaczego 3 maja obchodzone jest święto narodowe.	Uczeń samodzielnie dokonuje oceny dzieła <i>Konstytucji 3 maja</i> .	upadek I Rzeczypospolitej
30	Insurekcja kościuszkowska i Udekorować zasłużonych* Zagadnienia: • naczelnik powstania, kosynierzy, III rozbiór oraz lekcja dodatkowa, ciekawostki historyczne	Uczeń wie, kim był Tadeusz Kościuszko, zna datę insurekcji kościuszkowskiej.	Uczeń zna datę i przyczynę II rozbioru, wie, co to jest insurekcja, kosynierzy.	Uczeń potrafi wyjaśnić, dlaczego Kościuszkę nazywamy bohaterem dwóch narodów, opowiada o bitwie pod Radawicami.	Uczeń potrafi dokonać oceny insurekcji wskazując na jej mocne i słabe strony, *wie, czym był order Virtuti Militari, *wie, jakie miało znaczenie przyznawanie orderów i podaje przykłady odznaczeń.	upadek I Rzeczypospolitej oraz temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
31	Upadek Rzeczypospolitej Zagadnienia: • upadek państwa, rozbiory, granice rozbiorowe	Uczeń zna datę III rozbioru Polski.	Uczeń wymienia przyczyny upadku Rzeczypospolitej, wie, co to jest abdykacja i anarchia.	Uczeń wskazuje na mapie ziemie zagarnięte w kolejnych rozbiorach przez poszczególne państwa.	Uczeń zastanawia się, czy i jak można było uniknąć rozbiorów.	upadek I Rzeczypospolitej